

TOVERITAR

No. 7

Tiistaina, Helmikuun 14 p.—Tuesday, February 14

1922—Kahdestoista Vuosik.

SIRPALEITA JA KATKELMIA

III.

(Toverittarelle kirj. RICHARD PESOLA)

Feodor Chaliapin'ia kuulemassa.

Maailmassa on perin vähän sellaisia taiteilijoita, jotka ovat huomattavasti kohonneet tusinataiteilijan yläpuolelle, mutta siitä huolimatta ovat halukkaat jakamaan taidettaan köyhälistönkin hyväksi. Sellainen taiteilija on Feodor Chaliapin. Tämä Venäjän kuuluisin laulaja teki hiljakkoin konserttimatkan Yhdysvaltoihin, antaen konsertteja useimmissa tämän maan suurimmissa kaupungeissa.

Tämän kirjottaja oli hänen konsertissaan Clevelandissa, O., ja on halukas merkitsemään tämän hetken yhdeksi elämänsä arvokkaimmaksi taidenautintohetkeksi.

Sanotaan, että Chaliapin on bolshevikki, mutta hänen ohjelmastaan ei se ilmennyt ensinkään, ellei ota bolshevikisena ilmiönä sitä, että se suoritettiin verrattomalla taidokkuudella. Se käsitti kohtia oopperoista ja lukuisan joukon venäläisiä kansanlauluja, sekä vakavia että humoristisia. Uskottavaa on, että taiteilija olisi esittänyt enempi nykypäiväistä Venäjää vastaavan ohjelman, jos se olisi ollut hänen vallassaan. Mutta kuten muistetaan, sai hän tähän maahan konserttimatka-oikeutensa vissien hallituksen säädösten puitteissa (m.m. ei hän täällä saanut konserttejaan panna toimeen Venäjän nälänhätäisten nimellä, vaikka hän oli Venäjältä lähtiessään luvannut koko konserttimatkatulonsa nälänhätäisten avustukseksi. Tämän huomioon ottaen, on perin helppo ymmärtää, että Yhdysvaltain viranomaiset myös sensuroivat hänen ohjelmistonsa).

Mutta kaikesta huolimatta olivat Chaliapin'in konsertit sellaisia, että ne Yhdysvalloissakin antoivat paljon ajattelun aiheita taiteellisissakin piireissä. Ne läytyivät yleensä, kuten porvarilliset sanomalehdetkin, myöntää, että Chaliapin äänensä ja musikaalisen kypsyytensä puolesta on yksi kaikkein parhaimmista laulajista. (The Cleveland Press sanoi, että Chaliapin on Caruson jälkeen ensimmäinen maailman suurista laulajista. Kun Caruso on kuollut, niin tämä on ymmärrettävä siten, että elossa olevista laulajista tunnustaa Press Chaliapin'in parhaimmaksi. Suuri tunnustus!)

Ja siinä ne olivatkin oikeassa. Kohta kun Chaliapin astuu näyttämölle ja antaa suuren, mutta hienosointuisen ja kauniisti väreilevän äänensä kaikua, huomaa lapsikin, että nyt on jostakin tavallisuudesta poikkeavasta laulusta kysymys. Kaikki, vähemmänkin musikaaliset ainekset, tempaa hänen jumalallinen äänensä mukaansa. Ja kaikki esityksensä suorittaa

kykyä Neuvostovallan käytettäväksi.

hän sellaisella taiturin tarkkuudella, mutta yhtäkaikki vapaasti ja teeskentelemättömästi, että sellainen on ominaista vain suurille taiteilijoille.

Chaliapin lauloi venäjäksi ja vaikka sanotaan, että venäjä ei ole omistuneimpia laulukieliiä, tuntui siltä kuin Chaliapin'in käyttämänsä se olisi ainut kieli, joka päästää taidelaularin oikeuksiinsa.

Chaliapin on mukaansa tempaava persoonallisuus. Hänellä on harvinaisen kookas mutta kaikin puolin sopusuhtainen ruumiinrakenne. Persoonallisuus siis on sopusoinnussa äänen kanssa.—Siinäpä lienee vaikutin, joka sai hänet, kazanilai-

Siinä juuri onkin se seikka, mikä Chaliapin'in on tehnyt koko maailman köyhälistön rakastamaksi. Hän ei, kuten suurin osa venäläisistä taiteilijoista muun ylimystön mukana, jättänyt maataan sentähden, että siellä sorretti luokka nousi valtaan, vaan hän jäi ilostuttamaan paljon kärsinyttä ja paljon uhrannutta kansaansa suurella taidellaan.

Oliko se "veren veto" tai jokin muu sellainen vaikutin, joka hänet sai siten menettelemään? Siinä kysymys, johonka emme taida ainakaan vielä vastata. Mutta jokaisessa tapauksessa tiedämme, että Chaliapin'in suuri ääni on kaikunut Kol-

mammen Kansainvälisen kongressien juhlissa ja nyt hiljakkoin se on kaikunut Englannin ja Yhdysvaltain mahtavimmissa oopperasaleissa — Volgan seutujen nälänhätäisten hyväksi.

Hän Chaliapin Kazan'ista — siis Venäjän nykyisen nälkäseudun lapsia.

Itsekasvatuksesta

Kun tavallisesti me työväenluokan jäsenet olemme jääneet vaille korkeampaa koulukasvatusta, niin ainoa tie saadaksemme itsellemme ja luokkataistelumme tarpeellisia ja välttämättömiä tietoja on hankkia niitä itseopiskelun kautta. Samoin muissakin suhteissa, tullaaksemme kunnollisiksi luokkataistelijoina, on meidän kasvatettava itseämme. Itsekasvatus näinmuotoon on yksi luokkataistelijan tärkeimpiä tehtäviä. Mutta päästäksemme siinä alkuun, on meidän ensiksi pyrittävä syventämään ja laajentamaan tietojamme. Sen lausen parhaiten voimme tehdä hyvän kirjallisuuden ja sanomalehtien viljelemisen avulla.

Kuitenkaan ei ole tyydyttävä siihen, että ahdetaan päihimme joukko teorioja kuitenkaan käsittämättä niitä tosielämän valossa. Tullee ensiksi koettaa syventyä tosielämään, etsiä sieltä tiedon pohja j.n.e. Täten menetellen, samalla kun meidän ajattelukykyämme kasvaa ja tietovarastomme lisääntyy, me myöskin sivistymme sanan oikeassa merkityksessä. Ja sehän se on itsekasvatuksemme tärkein pyrkimys. Mutta kuitenkaan me emme tahdo sivistyä vain itsemme vuoksi, kuten porvarillisella ajattelupohjalla itsekasvatusta harrastavat; tullaakseen malli-ihmisiksi ja saavuttaakseen yhteiskunnassa edullisia asemia, vaan senvuoksi, että siten voimme paremmin luokkataistella asiaa palvelu. Siis kommunistiselta ajattelukannalta katsoen, on itsekasvatus vain keino luokkataistelun edistämiseksi, ja sillä kannalta työläisten itsekasvatus onkin otettava. Muunlaatuiset itsekasvatussyrkymykset eivät kuulu meille, vaan niille, joiden elämä on porvarillisuuden läpituokema.

(Jalkoa seur. sivulle)

FEODOR CHALIAPIN